

Nr. 497 din 23.08.2016

Aprobat în CA din
22 august 2016

Evaluarea impactului programelor derulate prin CCD Arad în anul școlar 2015 – 2016 Analiza nevoilor de formare a cadrelor didactice din județul Arad

Scop – fundamentarea ofertei de programe de formare și reglarea activității de formare a Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad, pentru anul școlar 2016-2017, pe baza nevoilor de formare resimțite la nivelul județului

În realizarea analizei nevoilor de formare s-au avut în vedere următoarele **obiective**:

- Evaluarea impactului/rezultatelor participării la programe de formare, la nivelul cadrelor didactice și al unității de învățământ, și identificarea nevoilor reale cu care se confruntă cadrele didactice în activitatea curentă și resimțite la nivelul organizațiilor școlare
- Identificarea și evaluarea nevoilor de formare la nivelul conducerii unităților școlare
- Diversificarea ofertei de programe de formare, prin introducerea de noi cursuri/programe care să răspundă nevoilor de formare exprimate de potențialii beneficiari ai acestora
- Îmbunătățirea serviciilor de formare oferite de CCD Arad pe baza feed-back-ului oferit de cadrele didactice participante la cursuri
- Evaluarea nevoilor de formare identificate în urma inspecțiilor școlare
- Identificarea nevoilor la nivelul sistemului de învățământ, datorate schimbărilor

Modalitățile de realizare / acțiunile întreprinse și instrumentele folosite, în anul școlar 2015-2016, pentru realizarea analizei de nevoi privind formarea personalului didactic din județul Arad au fost:

- Identificarea domeniilor de competență ale cadrului didactic, cuprinse în fișa postului și actualizarea **chestionarului pentru evaluarea impactului programelor derulate în anul școlar 2015-2016 și pentru identificarea nevoilor de formare ale personalului didactic**
- Identificarea domeniilor/subdomeniilor de competență ale personalului cu funcții de conducere și revizuirea **chestionarului adresat directorilor și directorilor adjuncți, responsabililor cu formarea continuă din unitățile școlare**
- Aplicarea chestionarelor în școli și culegerea datelor, prelucrarea și interpretarea datelor din perspectiva cadrelor didactice / directorilor
- Evaluarea gradului de mulțumire a participanților la programele de formare derulate în anul școlar 2015-2016 și identificarea nevoilor apărute pe parcurs, prin prelucrarea datelor culese din **fișele/chestionarele de evaluare și a rapoartelor formatorilor**
- Identificarea nevoilor de formare rezultate în urma inspecțiilor școlare, prin studierea **rapoartelor** completate în anul școlar 2015-2016 de către inspectorii școlari de specialitate și metodiștii ISJ
- Studiarea documentelor MENCȘ și identificarea nevoilor de formare rezultate din schimbările apărute în sistemul de învățământ

I. Nevoi rezultate din schimbări în sistemul de învățământ

La nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar, nevoile de formare rezultă din:

- Legea Educației Naționale Nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare
- OMECTS nr. 3753/2011, privind aprobarea unor măsuri tranzitorii în sistemul național de învățământ
- Ordinul Ministrului privind dezvoltarea problematicii diversității în curriculumul național și a celui referitor la constituirea claselor pe principiul desegregării
- Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul Nr. 5561/ 2011 cu modificările și completările ulterioare
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României – orizonturi 2020-2030
- Strategia descentralizării învățământului preuniversitar
- Programul de Guvernare 2013-2016 – secțiunea educației
- Strategia anticorupție în educație 2013-2015, aprobată prin OMEN Nr. 5144/26.09.2013
- Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România
- Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015 -2020
- „Educație și formare 2020” (ET 2020) / Concluziile Consiliului privind rolul educației și formării în cadrul punerii în aplicare a Strategiei Europa 2020
- Strategie privind educația și formarea profesională 2014 – 2020 - iulie 2013
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind prioritățile cooperării europene consolidate în domeniul educației și al formării profesionale pentru perioada 2011-2020
- Reforma învățământului obligatoriu din România - Repere decizionale în reforma învățământului preuniversitar. Dimensiunea europeană. Învățământul obligatoriu din România.
- Anexa la OMEN nr. 4895/10.11.2014 privind Metodologia – cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar
- Notă privind evaluarea inițială – CNEE nr. 1691/12.09.2011
- Acte normative subsecvente LEN
- Ordinele, notele, notificările și precizările Ministerului Educației și Cercetării Științifice
- Raport asupra stării sistemului național de învățământ
- Implementarea Noului Curriculum la clasa pregătitoare

În domeniul formării resurselor umane din învățământul preuniversitar, priorități strategice ale MENCȘ pe termen scurt, mediu și lung sunt orientate spre:

- Facilitarea accesului la programe de formare acreditate prin aducerea ofertei de formare cât mai aproape de beneficiari; Sprijinirea formării/dezvoltării competențelor profesionale pentru personalul didactic, de conducere, îndrumare și control în domeniul didacticilor de specialitate, a managementului educațional și a administrării unităților școlare; Flexibilizarea și adaptarea curriculumului de formare în acord cu nevoile identificate la nivel regional și local;
- Regândirea demersului didactic din perspectiva achizițiilor finale ale învățării, precum și accentuarea dimensiunii acționale în formarea personalității elevului;
- Realizarea cu o mai mare eficiență a procesului de predare – învățare - evaluare, prin simplificarea structurii curriculumului și prin orientarea demersurilor specifice procesului de educație pornind de la competențe, asigurând orientarea către latura pragmatică a aplicării programei școlare;
- Dezvoltarea unui sistem de evaluare a elevilor centrat pe evaluarea competențelor;
- Evaluarea cu scop de orientare și optimizare a învățării;
- Importanța dezvoltării competențelor de lectură în viața elevului

- Utilizarea noilor tehnologii informaționale în vederea creșterii calității educației
- Formarea personalului didactic din învățământul de masă pentru a lucra cu copii cu cerințe educaționale speciale;
 - Asigurarea coerenței, formării inițiale și continue, dezvoltării profesionale și evoluției în carieră a personalului didactic, prin acreditarea și implementarea de programe de formare continuă destinate dezvoltării competențelor personalului didactic din sistemul educațional; Asigurarea calității resurselor umane în educație prin dezvoltarea oportunităților în carieră și sprijin pentru personalul din învățământ;
 - Asigurarea calității proceselor în domeniile politicilor de personal și managementului educațional, în condițiile descentralizării sistemului de învățământ și educație prin trecerea de la un management administrativ bazat pe sarcină la un management al calității într-un mediu descentralizat; Implementarea unor politici și strategii naționale privind dezvoltarea și valorizarea, prin programele termen mediu și lung, a capitalului resurselor umane la nivel central, la nivelul inspectoratelor școlare și al unităților/instituțiilor de învățământ; Dezvoltarea capacității instituționale la nivelul furnizorului de educație p în evaluarea internă (autoevaluare);
 - Formarea continua a cadrelor didactice centrată pe: învățământ digitalizat; curriculum adecvat formării inovative, creative și formării de competențe; pedagogie modernă, optimizarea relației cu părinții, elevii și cu autoritățile; actualizarea cunoașterii în aria curriculară a disciplinei
 - Modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul tehnologiilor informațiilor și comunicării; introducerea manualelor electronice.

II. Nevoi de formare rezultate din inspecțiile școlare

La finalul anului școlar 2015-2016, CCD Arad inspectorii școlari și metodiștii ISJ au oferit informații cu privire la nevoile de formare constatate în urma inspecțiilor școlare.

Astfel, din perspectiva inspecțiilor școlare generale desfășurate în anul școlar 2015-2016, s-au identificat următoarele nevoi/domenii prioritare de formare:

- Încurajarea dezvoltării personale și motivarea elevilor – diversificarea activităților extracurriculare, responsabilizarea elevilor
- Curriculum: oferta de CDS nu satisface în totalitate nevoile educaționale ale elevilor, adaptarea curriculară la nevoile educaționale, la particularitățile de vârstă și ritmurile de învățare
- Diversificarea strategiilor de evaluare a performanțelor școlare
- Conservatorism în utilizarea metodelor activ – participative la gimnaziu
- Predarea la clase simultane
- Modalități de evaluare eficiente
- Dificultăți în utilizarea computer-ului în activitățile de gestionare a actului învățării și în activitățile administrative
- Blazarea, rutină în organizarea lecțiilor
- Diversificarea activităților educative și a temelor din cadrul orelor de consiliere și orientare
- Inconsecvență în promovarea imaginii școlii în comunitate
- Relația cu comunitatea: implicarea părinților în viața școlii, consultarea părinților

Domeniu	Nevoia de formare
Învățământ primar	Abordarea predării – învățării – evaluării în manieră interdisciplinară Caracterul practic-aplicativ al orelor de matematică și exploatarea mediului Cursuri – managementul clasei de elevi
Limba și literatura română	Planificarea și proiectarea didactică – unități de învățare Învățarea centrată pe elevi Forme de organizare a clasei/grupului de elevi Gestionarea timpului didactic
Limbi moderne	Abordarea a învățării Predarea centrată pe competențe Proiectarea didactică să țină cont de specificul școlii și de particularitățile elevilor Metode didactice interactive
Matematică	Consilierea elevilor și părinților pentru pregătirea examenelor naționale/situații de concurs Educație remedială – învățarea remedială la clasă Tratarea diferențiată și individualizarea actului învățării Motivarea elevului pentru a învăța să învețe Învățarea centrată pe elev
Tehnologia informației și a comunicării	Provocarea elevilor în procesul didactic Gestionarea timpului didactic
Chimie, fizică, biologie	Pregătirea suplimentară a elevilor pentru examenul de bacalaureat Motivarea și conștientizarea elevilor pentru implicarea activă în activitățile de învățare, proiecte educaționale Realizarea de activități cu caracter practic – experimental, metode activ participative, realizarea de proiecte educaționale de către elevi
Educație fizică	Participarea cadrelor didactice la cursuri și comunicări științifice
Arte	Promovarea învățării active și a strategiilor participative Cercuri pedagogie, workshop, cursuri
Om și societate	Proiectare didactică – unități de învățare Întocmire documentelor de proiectare didactică Diverificarea gamei de strategii de predare Tratarea diferențiată a elevilor Programe de formare CCD – managementul clasei, didactica specialității
Religie	Diversificarea metodelor de predare-învățare centrate pe elevi Diverificarea metodelor de evaluare
Tehnologii	Integrarea softului educațional și a tehnologiilor moderne în lecție
Consiliere și orientare	Diversificarea activităților și strategiilor de consiliere Credibilitate și interactivitate la lecții Tratarea diferențiată a elevilor Respectarea OMECI 5132/2009

III. Nevoi de formare rezultate din aplicarea chestionarelor

III.1. Nevoi de formare din perspectiva cadrelor didactice

La finalul anului școlar 2015-2016, CCD Arad a postat pe pagina web a instituției, *Chestionarul de evaluare a impactului programelor de formare derulate în anul școlar 2015-2016 și de identificare a nevoilor de formare a personalului didactic pentru anul școlar următor și Chestionarul de analiză a nevoilor de formare adresate directorilor și responsabiliilor cu formarea continuă*. Aceste instrumente au fost transmise cadrelor didactice, în toate unitățile școlare din județ, prin responsabili cu formarea continuă și directori, rugămintea de a completa on-line acest chestionar.

Au răspuns solicitării un număr de 492 cadre didactice, directori, RFC-iști și personal didactic auxiliar din întregul județ, din care 318 cadre didactice care lucrează în unități școlare din mediul urban, 159 în mediul rural și 15 repondenți încadrați ca personal didactic auxiliar, eșantionul investigat având următoarea structură:

	<i>debutanți</i>	<i>cu definitivat</i>	<i>cu gradul II</i>	<i>cu gradul I</i>	<i>total</i>
educatoare	6	42	28	48	124
învățători	14	16	8	54	92
profesori	14	44	30	122	210
maiști instructori didactic auxiliar			2	2	4
directori					19
RFC					28
Total	34	102	68	226	492

În urma prelucrării datelor rezultate din completarea chestionarelor s-au obținut următoarele

A. Impactul programelor de formare oferite de Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad

1. Programele/cursurile de formare continuă și activitățile oferite sau derulate de CCD Arad în anul școlar 2015-2016 au fost apreciate de către cadrele didactice repondente și considerate **utile în activitatea profesională** după cum urmează:

a) Programele de formare continuă acreditate de MECS.

Pe parcursul anului școlar supus analizei s-au derulat 3 programe de formare acreditate de către CCD Arad și 5 programe de formare ale altor furnizori. Analizând acest aspect, cadrele didactice repondente, au apreciat utilitatea acestora în propria activitate profesională astfel:

Programe de formare acreditate din oferta CCD Arad 2015/2016

- Curriculum centrat pe competențe
- Metode interactive de predare-învățare
- Management și mediere în grupul educațional
- Învățarea autentică în mediul nonformal
- Metode și procedee specifice de lucru cu copiii cu CES integrați în școlile de masă
- Metode active de predare-învățare-evaluare adaptate ISCED 0-1
- Elemente de didactică integrată în învățământul preșcolar și primar
- IC3 – educator pentru școala digitală – program cu taxă

În cadrul Proiectului POSDRU/157/1.3/S/137974 "Competitivitate și calitate în cariera didactică" implementat de către Casa Corpului Didactic Vaslui în parteneriat cu Casa Corpului Didactic Argeș și Casa Corpului Didactic "Alexandru Gavra" Arad, pe parcursul anului școlar 2015-2016 s-au derulat 3 programe de formare acreditate având ca grup țintă cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar și a căror utilitate a fost apreciată de către participanți.

b) Programele de formare continuă adresate cadrelor didactice, avizate de MECȘ

Pe parcursul anului școlar 2015-2016 s-au derulat un număr de 15 programe de formare avizate MEN, dintre acestea cele mai apreciate programe de către participanții la studiu fiind: Management de proiect, Dezvoltare instituțională prin programul Erasmus+, Metode dramatice și ludice în procesul instructiv-educative, Crearea materialelor didactice online, Formarea continuă a profesorilor metodiști ISJ, Psihopedagogie pentru examenul de definitivare în învățământ, Elemente de didactică generală pentru concursul național de ocupare a posturilor vacante, Evaluarea lucrărilor scrise la examenul de definitivare în învățământ și concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante, Evaluarea în cadrul probelor practice/orale și a inspecției speciale la clasă în cadrul concursului național pentru ocuparea posturilor/catedrelorvacante, Abilitarea curriculară a cadrelor didactice din învățământul primar pentru clasa pregătitoare, Abordări metodologice moderne la istorie, Optimizarea actului de predare- învățare la disciplina geografie, Utilizarea TIC în biblioteca școlară, Comunicare în limba engleză (nivel începători / nivel mediu) – program cu taxă, Metode și tehnici de reducere a agresivității în mediul școlar (în limba maghiară).

Programe avizate MECȘ

2015/ 016

Management de proiect

- Dezvoltare instituțională prin programul Erasmus+
- Metode dramatice și ludice în procesul instructiv - educativ
- Crearea materialelor didactice online
- Formarea continuă a profesorilor metodiști ISJ
- Psihopedagogie pentru examenul de definitivare în învățământ
- Elemente de didactică generală pentru concursul național de ocupare a posturilor vacante
- Evaluarea lucrărilor scrise la examenul de definitivare în învățământ și concursul național pentru ocuparea posturilor/catedrelor vacante
- Evaluarea în cadrul probelor practice/ orale și a inspecției speciale la clasă în cadrul concursului național pentru ocazi speciale din învățământul primar pentru clasa pregătitoare
- Abordări metodologice moderne la istorie
- Optimizarea actului de predare- învățare la disciplina geografică
- Utilizarea TIC în biblioteca școlară
- Comunicare în limba engleză (nivel începători / nivel mediu) – program cu taxă

2. Din perspectiva varietății, a gradului de cuprindere și a utilității, oferta de formare continuă promovată de Casa Corpului Didactic Arad în anul 2015-2016, a fost apreciată de către cadrele didactice. În urma prelucrării răspunsurilor chestionarelor s-au constatat următoarele aspecte:

Aprecierea ofertei de formare continuă promovată de Casa Corpului Didactic Arad în anul școlar 2015/2016

- Cursuri de formare
- Proiecte și parteneriate
- Activități metodice și cercuri pedagogice

3. Din datele furnizate de chestionarele aplicate, cu privire la **sursele și modalitățile prin care** cadrele didactice **s-au informat cu privire la oportunitățile de dezvoltare profesională** oferite de Casei Corpului Didactic Arad în anul școlar 2015-2016, au reieșit următoarele aspecte:

Surse și modalități de informare cu privire la oportunitățile de dezvoltare profesională oferite de CCD Arad

1%

- metodiștii CCD Arad (telefon, e-mail, consultanță la sediu)
- întâlniri organizate de CCD Arad
- publicații și alte materiale elaborate de CCD Arad
- pagina web a CCD Arad
- conducerea instituției din care faceți parte
- pagina web a ISJ Arad, alte pagini web
- alți participanți la proiecte desfășurate în parteneriat cu CCD Arad, colegi/cunoștințe
- parteneri sociali, alte instituții sau organizații
- mass-media

4. Marea majoritate a cadrelor didactice participante la studiul efectuat a considerat că **oferta CCD Arad din anul școlar 2015-2016 a răspuns așteptărilor acestora**, după cum urmează:

Măsura în care oferta CCD Arad din anul școlar 2015-2016 a răspuns așteptărilor cadrelor didactice

- Deloc
- În mică măsură
- Suficient
- În mare măsură
- În foarte mare măsură

5. Modalitățile de popularizare a activităților susținute prin Casa Corpului Didactic Arad sugerate/ propuse de către cadrele didactice sunt:

**Propuneri de acțiuni de popularizare a activităților
susținute prin CCD Arad**

1%

- Website
- Broșuri
- Pliante
- Mass media
- Altele

6. Aspectele (metode, tehnici, instrumente, informații, etc.) pe care cadrele didactice afirmă că le-au aplicat / le vor aplica, ca urmare a programelor de formare absolvite sunt următoarele:

a). Aspecte de ordin metodologic

- Realizarea corectă a planificărilor calendaristice semestriale și a proiectărilor unităților de învățare
- Utilizarea în practica predării a unor informații actuale privind o desfășurare mai atractivă a activităților instructiv-educative
- Metodele didactice aplicate în activitatea didactică, ca urmare a programului de formare absolvit sunt metodele didactice moderne, activ-participative, metode ce au contribuit la o mai bună desfășurare a demersului instructiv-educativ, implicând activ copiii în activitatea didactică: metoda exploziei stelare, metoda cubului, metoda piramidei, metoda benzilor desenate, metoda ciorchinelui, metoda brainstorming, metoda cadranelor, etc.
- Metode interactive care favorizează acceptarea diversității și formarea respectului reciproc în grupa de preșcolari
- Strategiile didactice interactive sunt absolut necesare în cadrul activităților curente cu preșcolarii .
- Metode ludice și dramatice de predare/evaluare;
- Importanța metodelor dramatice și ludice, legatura strânsă cu familia elevilor, metodele interactive de predare
- Diversificarea activității didactice prin utilizarea de: tehnici noi învățate, metode interactive, metoda de predare-învățare interactive, învățare prin joc, jocuri de intercunoaștere, jocuri de socializare, metode de predare la copiii cu CES

b). Integrarea computerului și instrumentelor TIC în propria activitate

- Utilizarea bazelor de date locale, a motoarelor de căutare, a diferitelor tipuri de resurse prezente on-line, a site-urilor care oferă cărți on-line

- Crearea materialelor didactice online
- O mai amplă și mai specializată utilizare a calculatorului în activitatea de bibliotecă.
- Instrumente online: hot potatoes, wix, blogger, pagini web dezvoltarea de teste online, platforme online, google docs,
- Programul de editare a materialelor didactice - Canva.com
- Realizarea de sesiuni de instruire Sigur.Info pt elevi
- Aplicații, exerciții regândite și folosite pe tablă magnetică cu fișe/cartonașe sau, pentru introducerea informaticii, însoțite de bandă sonoră pe monitor pentru școlarii mici, tehnici de memorare /fixare a vocabularului nou, noi abordări în prezentarea și exersarea chestiunilor de gramatică la limbile străine la mai toate grupele de vârstă, clasic și cu ajutorul calculatorului, folosirea internetului pentru adunarea materialelor didactice gratuite sau nu pentru studenți și profesori cât și pentru elevi, prezentate la câteva întâlniri cu o editură, metodiști, foști și actuali inspectori un cadru universitar englez, profesori ce au participat la proiecte la Londra din oraș sau județ organizate de ISJ/CCD/editura și metodiștii limbilor străine.

c). Cunoașterea, consilierea și sprijinirea elevilor cu nevoi educaționale

- Evaluarea nevoilor și limitelor
- Egalitatea de șanse în învățământul românesc, aplicarea metodelor moderne în activitatea cu elevii CES
- Consilierea elevilor
- Modalități de investigare a elevilor cu CES, informații și instrumente de lucru - tulburări de pronunție/ limbaj
- O mai buna colaborare în cadrul școlii, munca în echipă
- Școala incluzivă,
- Fișele recuperatorii pentru elevii cu deficiențe de învățare
- Practici care le-au aprofundat în cadrul programului de formare Curriculum centrat pe competențe și Metode active de predare - învățare, de exemplu: implicarea activă, continuă, a elevilor în procesul educativ; negocierea în privința demersurilor educaționale; "a-i învăța să învețe" pe elevi.

d). Dezvoltare personală, educație nonformală

- Elemente din educația nonformală, tehnici de lucru în mediu nonformal, organizarea de activități nonformale
- Tehnici de dezvoltare personală
- Informații și aplicații care ajută la dezvoltarea unei gândiri laterale
- Acordarea primului ajutor a nevoie

e). Accesarea de finanțări externe/proiecte educaționale

- Instrumente și tehnici specifice managementului de proiect
- Scrierea de proiecte cu finanțare europeană.
- Folosirea metodei proiectelor tematice de grup.
- Realizarea unei mici afaceri a grupei.
- Mecanisme de prevenire a corupției

7. Participarea cadrelor didactice la acțiunile/ proiectele/ programele organizate de CCD Arad în anul școlar 2015-2016 a contribuit la dezvoltarea următoarelor aspecte:

Măsura în care participarea la acțiunile CCD Arad a adus dezvoltarea de

140
120
100
80
60
40
20
0

- Deloc
- În mică măsură
- Suficient
- În mare măsură
- În foarte mare măsură

8. În urma participării în anul școlar 2015-2016 la activitățile/programele/cursurile oferite de CCD Arad, cadrele didactice care au răspuns chestionarului consideră că **la nivelul instituției/unității școlare** în care își desfășoară activitatea, au sesizat următoarele schimbări în ceea ce privește calitatea actului educațional:

Schimbări produse în instituții asupra calității actului educațional

1%

- Deschidere față de abordări noi în procesul de educație
- Implicare activă a elevilor în învățare
- Diversificarea metodelor de predare
- Desfășurarea altor activități de formare în cadrul instituției

B. Analiza de nevoi

pentru fundamentarea ofertei Casei Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad
 pentru anul școlar 2016 – 2017

1. Domeniile/subdomeniile de competență pe care cadrele didactice le consideră a putea fi îmbunătățite prin formare în viitorul apropiat sunt:

		Nr. răspunsuri
Didactica disciplinei	▪ Curriculum și proiectare curriculară	191
	▪ Evaluarea didactică	120
	▪ Predare/ învățare	107
	▪ Strategii didactice	196
Comunicare și relaționare	▪ Managementul comunicării	94
	▪ Managementul conflictului	110
	▪ Comunicare și parteneriat școală-comunitate	103
	▪ Inițiere IT (Word, Excel, PowerPoint) și utilizare Internet (documentare, informare)	59
Tehnologia informației	▪ Comunicare electronică	26
	▪ Utilizare Google docs	89
	▪ Instruire avansată în TIC	73
	▪ Instrumente multimedia	107
Management	▪ Altele	3
	▪ Managementul clasei/ grupei de elevi	123
	▪ Management instituțional	97
Managementul proiectelor	▪ Programe internaționale Erasmus+	82
	▪ Proiecte pe fonduri structurale	77
	▪ Proiecte educative	100
Interculturalitate și incluziune	▪ Managementul programelor/ activităților de formare	54
	▪ Comunicare interculturală	76
	▪ Proiecte școlare de educație interculturală	82
	▪ Strategii de incluziune a copiilor cu CES	91
Consiliere orientare extracurriculare	▪ Strategii de dezvoltare școlară în comunități multiculturale	54
		100
Alte domenii/ subdomenii		129
		16

Domeniile / subdomeniile de competență pe care cadrele didactice le consideră a putea fi îmbunătățite prin formare

1%

- Didactica disciplinei
- Comunicare și relaționare
- Tehnologia informației
- Management
- Managementul proiectelor
- Interculturalitate și incluziune
- Consiliere și orientare
- Activități extracurriculare
- Alte domenii/ subdomenii

Didactica disciplinei

- Curriculum și proiectare curriculară
- Evaluarea didactică
- Predare/ învățare
- Strategii didactice

Comunicare și relaționare

- Managementul comunicării
- Managementul conflictului
- Comunicare și parteneriat școală-comunitate

Management

- Managementul clasei/ grupei de elevi
- Management instituțional

Tehnologia informației

1%

- Inițiere IT (Word, Excel, PowerPoint) și utilizare Internet (documentare, informare)
- Comunicare electronică
- Utilizare Google docs
- Instruire avansată în TIC
- Instrumente multimedia
- Altele

Managementul proiectelor

- Programe internaționale Erasmus+
- Proiecte pe fonduri structurale
- Proiecte educative
- Managementul programelor/ activităților de formare

Interculturalitate și incluziune

- Comunicare interculturală
- Proiecte școlare de educație interculturală
- Strategii de incluziune a copiilor cu CES
- Strategii de dezvoltare școlară în comunități multiculturale

2. Modalitatea de organizare a activităților de formare continuă preferată de către cadrele didactice:

Modalitatea de organizare a activităților de formare continuă preferată

- Stagii de formare
- Dezbateri / mese rotunde
- Ateliere tematice
- Învățarea bazată pe proiecte
- Alte forme

3. Cunoștințe/ competențe/ teme propuse de către cadrele didactice și considerate a fi utile pentru îndeplinirea cu succes a responsabilităților și activităților la clasă:

- Curriculum și proiectare didactică și curriculară. Abordarea și predarea integrată a noului curriculum; Aplicarea curriculumului diferențiat; Învățarea/predarea integrată (proiectare și aplicare) la clase simultane și la grupa combinată; Realizarea de proiecte multi, inter și transdisciplinare
- Metode și strategii didactice. Învățarea bazată pe proiect; Metode interactive vs metode tradiționale; Activități pe ateliere și scenarii didactice moderne, metode active adaptate vârstei și nivelului de studiu al elevilor; Predarea disciplinelor tehnice; Demersuri creative în predare și învățare; Strategii de muncă diferențiată și individualizată pentru performanță
- Evaluarea rezultatelor învățării. Cunoștințe referitoare la evaluarea preșcolară; Strategii de evaluare a elevilor cu CES
- Comunicare și relaționare. Comunicare și rezolvarea conflictelor în grupa de copii; Comunicare asertivă; Comunicare interculturală; Comunicare și relaționare, abilități de a lucra în echipă, interacțiune; Comunicare eficientă și eficace cu autoritățile locale în strategia de susținere a învățământului; Comunicare și parteneriat școală – familie – comunitate; Medierea conflictelor, exerciții și aplicații practice; Parteneriate cu alte instituții; Comunicarea cu părinții; Realizarea unor proiecte interdisciplinare și transdisciplinare
- Managementul clasei de elevi; metode de gestionare a situațiilor conflictuale din școală; sancțiunile care pot fi aplicate elevilor pentru abateri disciplinare; Organizarea învățării pe grupuri; Cunoștințe/competențe legate de scrierea și aplicarea de proiecte educative și activități extracurriculare; Implicarea familiei în activitățile extrașcolare; reducerea violenței în școală și gestionarea comportamentului deviant
- Consiliere și orientare; cunoștințe și programe de consiliere a părinților și elevilor
- Abilități IT; Motivarea pentru învățare a elevului în era digitală; Instruire avansată în TIC; Cunoștințe multimedia; Perfectionare în programare / proiectare; instruire avansată în TIC, rețele de calculatoare; informatică pentru profesori de limbi moderne; crearea de materiale didactice online.
- Strategii/Modalități de abordare a copilului cu CES; activități remediale pentru elevii cu deficiențe în învățare; cunoștințe privind abordarea copiilor cu diverse probleme psihice, copilul autist, copii cu ADHD; Integrarea, incluziunea copiilor cu CES (școală, grădiniță), metode de predare, evaluare, strategii didactice pt ADHD, autism
- Alternativa Step by step: Bibliografie, resurse, metodologii; materiale despre alternativa Step by Step; Metode active de învățare utilizate în alternativa Step-by-Step
- Competențe manageriale/organizatorice; management instituțional; management educational; asigurarea calității în învățământ; educație privind anticorupția în școală, cunoștințe referitoare la documentele catedrei; cursuri de formare care să ghideze responsabilii de comisii existente la nivelul unei unități școlare și conținutul dosarelor la nivelul diferitelor comisii existente în școală; documentele pe care trebuie să le întocmească responsabilul Comisiei de disciplină din școală; probleme legate de SCM (sistemul de control intern managerial) și de CEAC (comisia de evaluare și asigurare a calitatii); cunoștințe juridice și administrative în managementul școlii; instruire completare REVISAL și EDUSAL.

- Managementul proiectelor; competențe de scriere a proiectelor pe fonduri structurale; strategii de atragere de fonduri pentru derularea proiectelor educative extrașcolare; îmbunătățirea competențelor în scrierea de proiecte Erasmus+; Stagii de formare pe scrierea de proiecte.
- Cursuri de formare în domeniul protecției muncii SSM și PSI
- Stimularea creativității elevilor
- Dezvoltarea motivației pentru învățare a elevilor, o predare care să atragă copiii, motivarea copiilor de a veni cu drag la școală.
- Crearea materialelor didactice
- Cunoștințe despre metodele de cercetare aplicate elevilor pentru îndeplinirea portofoliului, despre etapele parcurse pentru a realiza un concurs la nivel județean și mai departe.
- Activități specifice palatelor și cluburilor
- Abordarea proiectelor în domeniul tehnic/științific, electronic și IT
- Aprofundarea unor programe specifice de specialitate: comerț, economic; Utilizarea echipamentelor specifice activității economice: casa de marcat
- Pedagogia dramatică
- Psihopedagogie pentru examenul de definitivare în învățământ.
- Aptitudini și competențe lingvistice
- Aptitudini și competențe antreprenoriale
- Managementul programelor/ activităților de formare, formarea RFC și legislație în domeniul formării continue
- Învățământ preșcolar - Consider că un schimb de experiență cu educatoare din alte țări mi-ar fi de folos.
- Metodist, mentor, formator
- Innovation in ELT
- Pregătirea pentru clasa pregătitoare

III.2. Nevoi de formare din perspectiva unităților școlare

III.2.A. La finalul anului școlar 2015-2016, CCD Arad a postat pe pagina web a instituției **Chestionarul** de analiză „*Analiza nevoilor de formare CCD Arad – directori unități de învățământ și responsabili cu formarea continuă*” și a transmis prin e-mail directorilor și responsabililor cu formarea continuă și tuturor unităților de învățământ din județ solicitarea de a completa on-line acest chestionar.

Au răspuns solicitării un număr de 19 de directori și directori adjuncți și 28 responsabili cu dezvoltarea profesională din întregul județ, din care 34 își desfășoară activitatea în unități școlare din mediul urban și 13 în mediul rural.

În urma prelucrării datelor rezultate din completarea chestionarelor, aprecierile directorilor privind măsura în care dimensiuni ale managementului puse în discuție sunt asigurate în unitățile de învățământ, au reieșit următoarele:

În ceea ce privește **așteptările pe care le au directorul și responsabilul cu formarea continuă vis-a-vis de propria dezvoltare profesională** menționăm următoarele

- **Directorii unităților de învățământ** consideră că tematica programele de formare care se adresează lor ar trebui să fie orientată spre următoarele: reducerea birocrăției, mobilitatea personalului didactic, management educațional, strategii de creștere a imaginii școlii în comunitate, SCMI, dezvoltarea abilităților de organizare și delegare a responsabilităților, strategii de dezvoltare a capacității instituționale și de management organizatoric, management financiar, accesarea proiectelor europene, utilizarea platformelor informatice etc.
- **Responsabilii cu formarea continuă** din unitățile școlare consideră că pentru îmbunătățirea activității proprii tematicile următoare ar fi relevante: cunoașterea noutăților editoriale, schimburi de idei și experiențe, accesarea de site-uri pentru informări în domeniul formării continue, programe de pregătire dedicate responsabililor cu formarea continua, comunicare eficientă cu personalul școlii în vederea creșterii nivelului de interes manifestat față de cursurile de formare propuse, legislația privind formarea continuă, colaborare eficientă și profesionistă, participarea la cursuri de formare continuă cu tematici noi, managementul proiectelor

Referitor la așteptările pe care directorul și responsabilul cu formarea continuă, consideră, că le are unitatea școlară, în ceea ce privește formarea continuă a personalului didactic s-au constatat următoarele:

- Programele de formare să fie subvenționate, să se deruleze în apropierea domiciliului participanților
- Ofertă de formare diversificată
- Existența unor cursuri de formare prin CCD care să ofere un număr de credite considerabil;
- Cursurile de formare să fie interactive și să presupună aplicații practice la clasă;
- Să existe cursuri de formare pentru cei care se pregătesc pentru examenele de definitivare și titularizare în care să se rezolve subiecte de examen (modele), pentru a-i încuraja pe tineri să intre în sistemul educațional.
- Derularea de activități de mentorat, sesiuni de formare interactive la nivelul specializărilor, metodică predării, continuarea activităților de pregătire metodică și psihopedagogică pentru definitivare și concursul de titularizare.
- Informarea cu privire la cursurile de formare, informarea perioadelor de înscriere la diferite grade didactice, informarea cu privire la conținutul dosarelor ce trebuie depuse
- Derularea de programe de formare pe următoarea tematică: specialitate, managementul clasei, colaborare cu comunitatea locală, strategii didactice de lucru cu elevii cu nevoi speciale, gestionarea clasei de elevi (pentru cadrele didactice debutante), managementul proiectelor, PSI și protecția muncii, managementul conflictelor, consiliere a cadrelor didactice în domeniul eficienței (organizarea timpului de lucru) și responsabilității (responsabilii comisiilor de lucru), metode de stimulare și motivare a elevilor în munca intelectuală, proiecte europene
- Programe acreditate - program de tip scurt (între 40 ore -80 ore); derulate atât față în față cât și online.
- Diagnosticarea necesitatilor reale ale cadrelor didactice și întâmpinarea lor cu cursuri de formare corespunzătoare ,familiarizarea tuturor cadrelor didactice din scoala cu computerul si noutatile utile pe care le pot folosi în vederea îmbunătățirii procesului instructiv-educativ.
- Pregătirea cadrelor didactice care fac parte din CEAC;
- Diseminarea informațiilor asimilate la cursurile de formare în școală, aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților desfășurate

- Cursuri de formare pentru debutanti, cursuri de perfectionare pentru personalul nedidactic (ingrijitoare), profesionalism

Arii tematice (analiza nevoilor de formare, marketingul formării, etica profesională, gestionarea formării continue la nivel de școală, legislație etc.) în care direcții și responsabili cu formarea continuă doresc să se perfecționeze: .

- Legislație școlară
- Management: management instituțional, managementul clasei de elevi; managementul comunicării, managementul conflictului, management de proiect, utilizarea platforme de elearning, etică profesională, asigurarea calității, SCIM, management financiar,
- Parteneriate internaționale
- Comunicare eficientă, comunicare și parteneriat școală - comunitate
- Dezvoltarea creativității
- Tehnologia informației și a comunicării
- Curriculum, metode interactive de predare- învățare- evaluare,
- Formarea cadrelor didactice responsabile cu anumite comisii, METODE
- Marketing-ul formării, gestionarea formării la nivel de școală, legislație în domeniul formării continue, analiza nevoilor de formare, gestionarea formării la nivelul școlii

IV. Nevoi de formare din perspectiva participanților la cursuri

În urma prelucrării rapoartelor de evaluare ale formatorilor, care au derulat cursuri prin Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad în anul școlar 2015-2016, au rezultat următoarele:

- Tematica s-a bucurat de interes în mare și foarte mare măsură. Experiențele împărtășite, aplicabilitatea celor învățate, modurile de abordare variate au fost cele mai apreciate de către participanți
- Participanții la programele de formare au apreciat activitățile practice în care au fost aplicate noțiunile teoretice, utilitatea jocurilor didactice, care pot fi folosite în viața școlară, interacțiunea și prezentarea materialelor teoretice
- Metodele de lucru utilizate în cadrul programelor de formare au sprijinit învățarea, exprimarea opiniilor și comunicarea în foarte mare măsură pentru toți cursanții
- Limbajul folosit de formatori a fost accesibil
- Cursanții au apreciat faptul că participarea la programele de formare i-au ajutat să se deschidă spre comunicare și să își consolideze relațiile de colaborare profesională
- Derularea cursurilor de formare în propria unitate de învățământ aduce un număr mai mare de participanți
- CCD Arad a fost apreciată pentru modul în care a organizat cursurile, comunicarea fiind bine realizată și a manifestat interes și preocupare pentru buna derulare a formării.

Din analiza organizării și derulării programelor și activităților de formare, s-au desprins următoarele aspecte:

- Interesul și implicarea participanților la cursuri în cadrul activităților de formare derulate
- Bună colaborare între CCD și formatori, înainte și pe parcursul derulării cursurilor
- Utilizarea mijloacelor IT în desfășurarea programelor de formare

- Ocazie pentru cadrele didactice de valorificare a experiențelor, de a realiza un schimb de idei și experiențe, în probleme de interes comun
- Calitatea desfășurării programului de formare de terminat și concretizat în: profesionalismul formatorilor, modalitatea practică de desfășurare, abordarea unor problematici de actualitate, ocazionarea de schimburi de idei, experiențe, de muncă în echipă.
- Cusanții au apreciat modul în care a CCD a organizat cursurile
- Marea majoritate a cursanților cred că oferta de formare a CCD este destul de complexă și nu propun alte teme.

Recomandări făcute de către cursanți pentru îmbunătățirea activităților de formare:

- Timpul relativ scurt de rezolvare a sarcinilor online și a portofoliului;
- Concentrarea prioritar pe latura aplicativă, practică a conținuturilor; o perioadă special destinată parcurgerii acestor cursuri, de exemplu, la finalul anului școlar; modalitatea de diseminare a cursurilor de formare: să fie mai mult popularizată și într-un mod mai atractiv, cu accentuarea scopului urmărit; desfășurarea cursului pe o perioadă de timp mai îndelungată; mai multe exemple practice;
- Realizarea cursului în altă perioadă a semestrului (octombrie, noiembrie) când nu sunt atâtea activități;
- Organizarea grupelor pe niveluri de predare;
- Organizarea mai multor cursuri cu aplicabilitate la clasă;
- Oaltă abordare a cursurilor, asemănătoare cu cea a medicilor, farmaciștilor;
- Realizarea de activități la clasă cu cele învățate, ca exemple de bune practici, în fiecare școală.

Din fișele de feed-back completate de cursanți s-au desprins următoarele aspecte:

- *Paleta de aplicabilitate a fost largă, dintre subiectele cursului, gradul de interes cel mai ridicat și de aplicabilitate l-au suscit:* învățarea bazată pe proiect, proiectarea activităților ținând seama de nevoile de învățare ale elevilor, mozaicul, învățarea prin cooperare.
- *Referitor la problemele/aspectele care se mai puteau pune în discuție s-a făcut referire la faptul că toate subiectele abordate au fost interesante, fiind foarte bine prezentate, într-o atmosferă deosebită. Se mai putea aborda învățare diferențiată pe specialități/discipline.*
- *Recomandări făcute pentru îmbunătățirea activităților de formare:* Realizarea unui modul care să se focalizeze pe problematica conviețuirii etniilor din localitate; să se țină cont de programul cursanților,
- *Sugestii și recomandări făcute formatorului:* Un glosar al termenilor folosiți pe parcursul cursului.
- *Organizatorul a fost apreciat pentru modul în care a organizat cursul.*
- S-au solicitat cursuri acreditate pentru diferite discipline/specialități
- Acreditarea altor programe de formare cu aceleași echipe de formatori

Ca aspecte negative, constatate în organizarea și gestionarea activităților de formare, menționăm:

- Insuficient spațiu al Casei Corpului Didactic, destinat activităților de formare, motiv pentru care nu se pot derula mai multe cursuri în aceeași perioadă la CCD și se apelează la școli sau la formatori
- Lipsa informaticianului duce la întârzierea scrierii Atestatelor de formare continuă, chiar dacă au fost achiziționate, ceea ce duce la necesitatea eliberării de adeverințe pentru participanții la programele de formare acreditate

Subiecte/ teme/ programe de formare dorite de participanți în oferta de formare:

- Cursuri pe tema transdisciplinarității, abordarea transdisciplinara a diferitelor teme
- Aprofundarea limbii engleze
- Metodele moderne sîprezare integrate la clasele primare
- Protecția mediului înconjurător, mai exact a celei mai apropiate arii protejate din municipiu (presupune și excursii de studiu)
- Diverse activități practice, schimburi de experiență
- Realizarea proiectelor
- Metode active și interactive folosite în predarea Literaturii române
- Programe pe specialități
- Programe de pregătire pentru titularizare: *"având în vedere că la momentul actual sunt suplinitor, mi-aș dori să găsesc în oferta CCD Arad mai multe teme legate de examenul de titularizare pe parte de metodică. Mi-aș dori asta deoarece la un moment dat am cerut mai multe păreri de la mai mulți profesori cum ar trebui să abordez subiectul de metodică și fiecare dintre aceștia a venit cu o altă variantă de raspuns și abordare. Așadar mi-aș dori un curs care să mă lămurească cum trebuie să procedez practic în rezolvarea subiectului."*
- Teme privind subiectele moderne, actuale gen învățarea integrată, învățarea prin cooperare
- Tehnici de abordare a elevilor cu probleme și a mentalității părinților
- Teme referitoare la educația și formarea profesională a adulților
- Cursuri de formare pe disciplinele de specialitate medicală
- Cursuri pentru educație fizică și sport
- Participare la diferite activități practice, schimburi de experiență
- Gestionarea conflictelor
- Cunoasterea mediului natural - aplicații practice
- Dezvoltarea creativității
- Jocuri pentru clasă pregătitoare
- Modalități de lucru pentru copiii cu ADHD și consilierea părinților.

Concluzii și propuneri pentru fundamentarea ofertei de formare a Casei Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad

În urma prelucrării datelor din analiza de nevoi realizată pot fi extrase următoarele concluzii:

- Creșterea numărului de programe de formare acreditate MENCȘ
- Acreditarea unui program de formare adresat managerilor școlari și accesarea de fonduri pentru derularea acestuia
- Menținerea în ofertă a programelor care s-au bucurat de o largă participare a cadrelor didactice în anii trecuți cu reactualizarea permanentă a conținuturilor și metodologiei folosite
- Cuprinderea în oferta de formare a cursurilor prioritare MENCȘ
- Derularea programelor de formare în școli sau pe zone, cât și în cadrul cercurilor pedagogice
- Identificarea și folosirea persoanelor resursă din județul Arad (formatori), pentru anumite tematici de formare

- Proiectarea cursurilor de didactică pe utilizarea noilor programe, pe utilizarea calculatorului și a tehnicilor multimedia în procesul didactic și a noilor mijloace de învățământ
- Proiectarea de programe de formare care abordează arii tematice specifice domeniului psihopedagogiei speciale, a integrării copiilor cu CES în școală și grădiniță
- Dezvoltarea și ofertarea de cursuri de formare pentru managerii școlari – SCMI, leadership, management educațional, legislație
- Diversificarea modalităților de realizare a activităților de formare a persoanelor didactice – workshopuri, ateliere de lucru, învățarea bazată pe proiect
- Desfășurarea de activități de formare pe tema abordării inter și transdisciplinare a activităților educaționale
- Includerea în ofertă a unor programe de formare care au ca și tematică: educația nonformală, managementul fondurilor europene
- Îmbunătățirea strategiei de marketing instituțional în vederea cunoașterii detaliate a activității CCD de către personalul didactic interesat
- Stabilirea de parteneriate cu furnizori de formare în vederea diversificării ofertei în corelație cu nevoile identificate la nivel județean sau generate de politicile de reformă
- Desfășurarea unui număr mai mare de activități în județ și în mediul rural
- Colaborarea mai intensă cu inspectorii școlari de specialitate și/sau cu responsabilii de cercuri pedagogice pentru stabilirea de la începutul anului școlar (în cadrul consfătuirilor) a tematicilor și proiectelor cercurilor pedagogice, astfel încât activitățile de formare să poată fi derulate și prin aceste structuri (nu doar la învățători)
- Organizarea și derularea unor programe comune - în parteneriat intern (național) și extern (transfrontalier)
- Organizarea de cursuri care să ajute munca la clasele simultane, atât la clasele primare cât și la gimnaziu (în școlile minoritare)

Director,
prof. Camelia Ayralescu

